

بازگشایی حسابداران و

گزارشگری کار قرآن

بابک جمشیدی نوید*
محمود همت فر
امید اسلام زاده

مقدمه

قرآن مجید چنان که با تأثیر عظیمی که در زندگی مسلمانان داشته، اما به گفته‌ی قرائتی "شایسته و بایسته‌ی مقام قرآن است به آن توجه نشده و در بین مردم مهجور مانده و برخی از مطالب قرآن مورد فراموشی و بی‌توجهی قرار گرفته است". (قرائتی، ۱۳۸۷).

قرآن مجید از اول تا آخر حاوی پیام‌های گوناگون الهی برای بشر است و آگاهی و آشنایی با تمام این پیام‌ها لازم است، به‌ویژه پیامی که از جانب خدا و مربوط به سعادت دنیوی و اخروی انسان‌ها باشد. بنابراین، تدبر در تمام آیات و مطالب آن لازم است (قرائتی، ۱۳۸۷). تفسیر قرآن برای فهم و درک آیات است و در آن منظور هر آیه بیان می‌شود. کتاب‌های تفسیر بیش‌تر به تحقیقات فنی در علوم مختلف پرداخته‌اند و هر صاحب فنی در دایره‌ی اطلاع خود و با اصطلاحات رایج آن به بحث پرداخته است.

معنا و تفسیر آیه‌ی ۲۸۲ سوره‌ی بقره به حسابداری و دفترداری اشاره دارد. دفترداری و حسابداری نیز یکی از نیازهای بشر است که خداوند در طولانی‌ترین آیه‌ی قرآن پیش از لوکا پاچولی که پدر حسابداری لقب گرفته به آن اشاره کرده است.

استانداردگذاری، در حسابداری امری لازم و غیرقابل اجتناب است و از آنجا که مفاهیم نظری به عنوان یک نظام منسجم از اهداف و مبانی مرتبط، به منظور تهیه‌ی استانداردهای حسابداری هماهنگ و تعیین حدود قضاوت حرفه‌ای در تهیه و ارائه‌ی صورت‌های مالی تدوین می‌شود می‌توان گفت این آیه به تعیین ضوابط شناسایی

و اندازه‌گیری دارایی‌ها، بدهی‌ها، سرمایه، درآمدها و هزینه‌ها (استانداردهای حسابداری) پرداخته است.

در بخش اول این نوشته ترجمه‌ی آیه‌ی ۲۸۲ سوره‌ی بقره، در بخش دوم تفسیر آیه، در بخش سوم مفاهیم نظری گزارشگری مالی، در بخش چهارم ارتباط آیه با حسابداری خصوصاً مفاهیم نظری گزارشگری مالی و در نهایت، نتیجه‌گیری می‌آیند.

ترجمه‌ی آیه‌ی ۲۸۲ سوره‌ی بقره

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که بدهی مدت‌داری (بر اثر وام یا معامله) به یک‌دیگر پیدا می‌کنید آن را بنویسید. و باید نویسندگی در میان شما (سند را) به عدالت بنویسید. کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن خودداری کند، همان‌طور که خدا به او تعلیم داده است. پس باید او بنویسد و آن کس که حق بر ذمه‌ی او (بدهکار) است املا کند و از خدایی که پروردگار اوست بپرهیزد و چیزی از آن فروگذار ننماید. و اگر کسی که حق بر ذمه‌ی اوست، سفیه یا (از نظر عقل) ضعیف باشد و یا (به جهت لال بودن) توانایی به املا کردن نداشته باشد، باید قیم او (به جای او) با رعایت عدالت (مدت و مقدار بدهی را) املا کند و دو نفر از مردان را بر این حق شاهد بگیرد و اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن از گواهان، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند (انتخاب کنید) تا اگر یکی از آنان فراموش کرد، دیگری به او یادآوری کند. و شهود نباید هنگامی که آنها را (برای ادای شهادت) دعوت می‌کنند خودداری نمایند. و از نوشتن (بدهی‌های) کوچک یا بزرگ مدت‌دار، ملول نشوید (هر چه

باشد بنویسید) که این در نزد خدا به عدالت نزدیک‌تر و برای ادای شهادت استوارتر و برای جلوگیری از شک و تردید بهتر است، مگر این‌که تجارت و داد و ستد، نقدی باشد که در میان خود دست به دست می‌کنید که ایرادی بر شما نیست که آن را بنویسید. و هنگامی که خرید و فروش (نقدی) می‌کنید، (باز هم) شاهد بگیرید و نباید به نویسنده و شاهد (به خاطر حق‌گویی) زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرد) و اگر چنین کنید از فرمان خداوند خارج شده‌اید و از خدا پرهیزید و خداوند (راه درست زندگی را) به شما تعلیم می‌دهد و خداوند به هر چیزی داناست. (قرائتی، ۱۳۸۷)

تفسیر آیه‌ی سوره‌ی بقره

نکته‌ها:

طولانی‌ترین آیه‌ی قرآن، این آیه است که درباره‌ی مسائل حقوقی و نحوه‌ی تنظیم اسناد تجاری است. این آیه نشانه‌ی دقت نظر و جامعیت اسلام است که در دوره‌ی جاهلیت و در میان مردمی عقب‌افتاده، دقیق‌ترین مسائل حقوقی را مطرح کرده است (قرائتی، ۱۳۸۷).

قابل توجه است که در این آیه، کلمه‌ی "دین" به‌کار برده شده نه قرض، زیرا عنوان قرض تنها در هنگام مبادله دو چیز که مانند یک‌دیگرند به‌کار می‌رود، مثل این‌که چیزی را وام می‌گیرید که بعداً همانند آن را برگرداند ولی دین هرگونه بدهکاری را شامل می‌شود، خواه از طریق قرض گرفتن باشد یا معاملات دیگر مثل اجاره، صلح و خرید و فروش، که یکی از طرفین چیزی را به ذمه گیرد. بنابراین، آیه‌ی مورد بحث تمام معاملات را در بر می‌گیرد (شیرازی و همکاران، ۱۳۸۰).

عمار بن ابی عاصم از امام صادق (علیه السلام) نقل می‌کند: "اگر کسی در معامله سند و شاهد نگیرد و مالش در معرض تلف قرار گیرد، هر چه دعا کند، خداوند مستجاب نمی‌کند و می‌فرماید: چرا به سفارش‌های من عمل نکردی؟! (قمی، ۱۳۶۷).

اگر دقت در حفظ حقوق فردی ضروری است، حفظ بیت‌المال به مراتب ضروری‌تر است! تنظیم سند، حتی در معاملات نقدی نیز مفید است، ولی ضرورت آن به اندازه‌ی معاملات نسبی نیست. چون در معاملات موعده‌دار ممکن است طرف‌های معامله یا شاهدان از دنیا بروند یا فراموش کنند، بنابراین لازم است تا نوشته هم بشود.

از فرمان به نوشتن، معلوم می‌شود که اسناد تنظیم شده‌ای که همراه با گواهی عادل باشد، قابل استشهاد است. از این آیه چنین استفاده می‌شود که افراد جامعه‌ی اسلامی باید یک‌دیگر را در حفظ

حقوق حمایت کنند. زیرا هر معامله‌ای نیاز به کاتب و چند شاهد دارد در زمانی که به گفته‌ی مورخان در تمام جزیره‌ی عربستان ۱۷ با سواد بیشتر نبود، این همه سخن از نوشتن، نشانه‌ی توجه اسلام به علم و حفظ حقوق در میان عموم مردم است (قرائتی، ۱۳۸۷).

پیام‌های آیه‌ی س ۲۱۲ سوره‌ی بقره

۱. ایمان، بستر و مقدمه‌ی عمل به احکام و خطاب (ای کسانی که ایمان آورده‌اید!)، تشویقی برای عمل به احکام است.
۲. مدت بدهکاری باید روشن باشد. (هنگامی که بدهی مدت‌داری (بر اثر وام یا معامله) به یک‌دیگر پیدا می‌کنید آن را بنویسید).
۳. برای حفظ اعتماد و خوش‌بینی به هم‌دیگر و آرامش روحی طرفین و جلوگیری از فراموشی، انکار و سوءظن بدهی باید نوشته شود (آن را بنویسید).

۴. برای اطمینان و حفظ قرارداد از دخل و تصرف احتمالی طرفین، سند باید با حضور طرفین و توسط شخص سومی نوشته شود (باید نویسنده‌ای در میان شما (سند را) به عدالت بنویسد).

۵. نویسنده‌ی قرارداد، حق را در نظر گرفته و عین واقع را بنویسد (باید نویسنده‌ای در میان شما (سند را) به عدالت بنویسد). شرط گزینش نویسنده‌ی اسناد، داشتن عدالت در قلم است.
۶. به شکرانه‌ی سواد و علمی که خداوند به ما داده، کارگشایی می‌کنیم (کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن خودداری کند، همان‌طور که خدا به او تعلیم داده است).

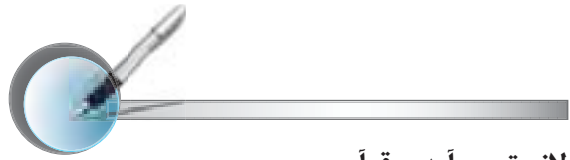
۷. اهل هر فن و حرفه‌ای، مسئولیت ویژه دارد. کسی که قلم دارد، باید برای مردم بنویسد (کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن خودداری کند).

۸. بدهکاری که حق بر ذمه‌ی اوست، باید متن قرارداد را بگوید و کاتب بنویسد، نه آنچه را بستانکار ادعا کند (آن کس که حق بر ذمه او (بدهکار) است، املا کند).

۹. اقرار انسان علیه خودش، قابل قبول است (آن کس که حق بر ذمه‌ی او (بدهکار) است، املا کند).

۱۰. بدهکار باید خدا را به هنگام املا‌ی قرار داد در نظر بگیرد و چیزی را فروگذار نکند و تمام خصوصیات بدهی را بگوید (و از خدایی که پروردگار اوست پرهیزد).

۱۱. تدوین قانون باید به‌گونه‌ای باشد که حق ناتوان ضایع نشود. اگر بدهکار، سفیه یا ضعیف و ناتوان و یا گنگ و لال بود، سرپرست و ولی او متن قرارداد را بگوید و نویسنده بنویسد (و اگر کسی که حق بر ذمه او است، سفیه یا (از نظر عقل) ضعیف باشد و یا (به جهت لال بودن)

طولانی‌ترین آیه‌ی قرآن
این آیه است که درباره‌ی مسائل حقوقی و
نحوه‌ی تنظیم اسناد تجاری است
این آیه نشانه‌ی دقت نظر و
جامعیت اسلام است که
در دوره‌ی جاهلیت و
در میان مردمی عقب‌افتاده
دقیق‌ترین مسائل حقوقی را مطرح کرده است

۱۵. گواهان باید عادل و مورد اطمینان و رضایت طرفین باشد. (از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند (انتخاب کنید)).

۱۶. هر کدام از مردها به‌تنهایی می‌تواند شاهد باشد، ولی اگر شاهد یک مرد و دو زن بود، آن دو زن به اتفاق هم ادای شهادت کنند. تا اگر یکی لغزش یا اشتباه کرد، نفر دوم یادآوری کند. (دیگری به او یادآوری کند). دو زن به جای یک مرد در گواهی، یا به خاطر روحیه‌ی ضعیف و عاطفی آنها است و یا به جهت آن است که معمولاً زنان در مسائل بازار و اقتصاد حضور فعال ندارند و آشنایی آنها با نحوه‌ی معاملات کم‌تر است.

۱۷. اگر برای شاهد گرفتن از شما دعوت کردند، خودداری نکنید، گر چه گواه شدن بدون دعوت واجب نیست (و شهود نباید هنگامی که آنها را (برای ادای شهادت) دعوت می‌کنند خودداری نمایند).
 ۱۸. مبلغ قرارداد مهم نیست، حفظ اطمینان و حق الناس مهم است (و از نوشتن (بدهی‌های) کوچک یا بزرگ مدت‌دار، ملول نشوید (هر چه باشد بنویسد)).

۱۹. ثبت سند به‌صورت دقیق و عادلانه سه فایده دارد:
 • ضامن اجرای عدالت است (این در نزد خدا به عدالت نزدیک‌تر است).
 • موجب جرأت گواهان بر شهادت دادن است (برای ادای شهادت استوارتر است).
 • مانع ایجاد بدبینی در جامعه است (و برای جلوگیری از شک و تردید بهتر است).
 ۲۰. اگر فایده و اسرار احکام برای مردم گفته شود، پذیرفتن آن آسان می‌شود (این در نزد خدا به عدالت نزدیک‌تر است).
 ۲۱. معطل شدن امروز برای نوشتن، بهتر از فتنه و اختلاف فردا

توانایی به املا کردن نداشته باشد، باید ولی او (به جای او) با رعایت عدالت (مدت و مقدار بدهی را) املا کند).

۱۲. سفیهان و ناتوانان، در مناسبات اجتماعی نیازمند ولی هستند (ولی او (به جای او) با رعایت عدالت (مدت و مقدار بدهی را) املا کند).

۱۳. توجه به حقوق طبقه‌ی محروم و اقشار ضعیف، از سوی مسئولان و سرپرستان لازم است (املا کند). صیغه‌ی امر، نشانه‌ی لزوم این کار است.

۱۴. مردان، در گواه شدن و گواهی دادن بر زنان مقدم هستند (و دو نفر از مردان را بر این حق شاهد بگیرید).

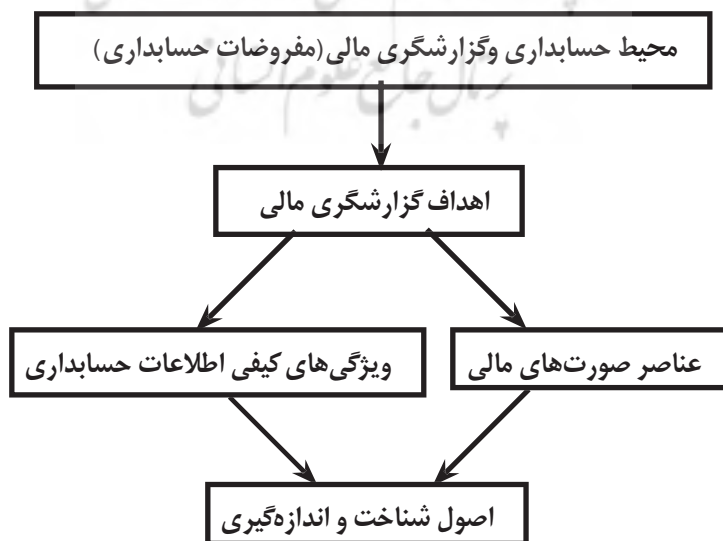
۲۹. قلب پاک و باتقوا، هم مثل آئینه، علوم و حقایق را می‌گیرد (و از خدا بهره‌رزید و خداوند (راه درست زندگی را) به شما تعلیم می‌دهد).
 ۳۰. خداوند تمام نیازهای مادی و معنوی شما را می‌داند و بر اساس آن، احکام و قوانین را برای شما بیان می‌کند. قانون‌گذار باید آگاهی عمیق و گسترده داشته باشد (و خداوند به هر چیزی داناست) (قرآنی، ۱۳۸۷).

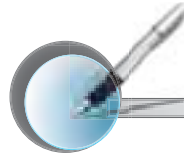
مفاهیم نظری گزارشگری مالی

هنگامی که محیط تجاری پیچیده‌تر می‌شود، شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای در معاملات پیچیده درگیر می‌شوند. حسابداران باید بتوانند این معاملات پیچیده را تحلیل کنند و موارد گزارشگری و حسابداری وابسته را حل کنند. فهم درک زیربنایی از مفاهیم نظری گزارشگری مالی، برای تحلیل اثربخش موارد حسابداری و گزارشگری مرتبط نیاز است (چستین و همکاران، ۱۹۹۸).

مفاهیم نظری گزارشگری مالی، یک سیستم منسجم یا یکپارچه از مبانی و هدف‌های به هم وابسته است که می‌تواند به یک سلسله از استانداردهای همگون (دارای ارتباط منطقی با یکدیگر) منجر شود و سیستمی است که می‌تواند ماهیت، نقش (وظیفه) و محدوده‌های حسابداری مالی و صورت‌های مالی را تجویز و تعیین نماید (هری و ولک و همکاران، ۲۰۰۴).
 در شکل زیر، ساختار این مفاهیم ارائه شده است (چستین و همکاران، ۱۹۹۸)

است (و برای جلوگیری از شک و تردید بهتر است).
 ۲۲. در معاملات نقدی، لزومی به نوشتن نیست (مگر این‌که تجارت و داد و ستد، نقدی باشد که در میان خود دست‌به‌دست می‌کنید که ایرادی بر شما نیست که آن را ننویسید).
 ۲۳. در معاملات نقدی، اگر چه نوشتن لازم نیست، ولی شاهد بگیرید (ایرادی بر شما نیست که آن را ننویسید. و هنگامی که خرید و فروش (نقدی) می‌کنید، (باز هم) شاهد بگیرید).
 ۲۴. نویسنده و شاهد در امان هستند و نباید به‌خاطر حق نوشتن و حق گفتن مورد آزار و اذیت یکی از طرفین قرار گیرند (و نباید به نویسنده و شاهد (به خاطر حق‌گویی) زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرند)).
 ۲۵. اگر ادای شهادت یا نوشتن قرار داد، نیازمند زمان یا تحمل زحمتی باشد، باید شاهد و نویسنده به نحوی تأمین مالی شوند وگرنه هر دو ضرر خواهند کرد (و نباید به نویسنده و شاهد (به خاطر حق‌گویی) زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرند)).
 ۲۶. نویسنده و شاهد حق ندارند سند را به‌گونه‌ای تنظیم کنند که به یکی از طرفین ضرری وارد شود (و نباید به نویسنده و شاهد (به خاطر حق‌گویی) زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرند)).
 ۲۷. هر گونه خدشه در سند، از هر کس که باشد، گناه و فسق است (و اگر چنین کنید، از فرمان خداوند خارج شده‌اید).
 ۲۸. نویسنده و شاهد، مرزبان حقوق مردم هستند و شکستن مرزها، همان خروج از مرز و فسق است (و اگر چنین کنید، از فرمان خداوند خارج شده‌اید).

اصول شناخت و اندازه‌گیری، قواعد کلی که رهنمودها و مبانی لازم در مورد نحوه‌ی اندازه‌گیری، ثبت، طبقه‌بندی و گزارش نتایج معاملات و عملیات واحدهای اقتصادی را فراهم می‌آورد (مشکی و مقدم، ۱۳۸۶).

اشاره به مفاهیم نظری گزارشگری مالی در آیه‌ی ۲۸۲ سوره‌ی بقره

حدیثی که در قسمت نکته آمده است، ضرورت حسابداری را می‌رساند. از طرفی، در بخش نکته‌های آیه‌ی ۲۸۲ آمده است که تنظیم سند در معاملات نقدی مفید است، ولی در معاملات نسبی ضروری‌تر است. این اشاره به استفاده از فرض تعهدی در معاملات دارد. پیام ۱، اشاره به فرض تداوم فعالیت دارد، چراکه عنوان می‌کند بدهی حتماً توسط افراد برای ادای دین پرداخت شود. پیام ۲، اشاره به اصل افشا دارد، چراکه به معین بودن زمان پرداخت بدهی اشاره دارد. از طرفی، استفاده‌کنندگان نیازمند اطلاعات حسابداری برای اخذ تصمیمات مالی در زمان مشخصی هستند. به همین علت، صورت‌های مالی باید در دوره‌های مشخصی تهیه شوند. در نتیجه، این آیه به فرض دوره‌ی مالی هم اشاره نموده است.

پیام ۳، تأکید بر عملیات ثبت در حسابداری و اصل شناخت در حسابداری دارد، چراکه نوشتن به دلیل شناخت صورت می‌گیرد و از طرفی، شناخت زمانی صورت می‌گیرد که معامله قابل اندازه‌گیری باشد. پس در این آیه به فرض واحد اندازه‌گیری نیز اشاره شده است. پیام ۴، می‌گوید که هر معامله باید ثبت شود و این اشاره به دفترداری دارد. این پیام، هم‌چنین شخص سومی را برای نظارت بر نوشتن در نظر گرفته است که در واقع نوعی حسابرسی و گواهی‌گری ضمن ثبت است. پیام ۵، اشاره به اصل بهای تمام شده دارد. از کلمه‌ی عدل، ارزش حقیقی معاملات در هنگام معامله را می‌توان برداشت کرد. از طرفی، یکی از خصوصیات کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات، اتکاپذیری است که این ویژگی نیز در این پیام مشهود است. در ضمن، به اصل افشا مجدداً اشاره شده است. پیام‌های ۶، ۷، ۸ و ۹، به آیین رفتار حرفه‌ای اشاره دارد، و مسئولیت‌های حسابدار را در جامعه بازگو می‌کند. پیام ۱۰، به خصوصیت مربوط بودن اطلاعات اشاره دارد، چراکه اگر خصوصیات معامله‌ای روشن نباشد، تصمیم‌گیری هم مشکل می‌شود و از سویی، به کامل بودن و صحت اطلاعات نیز اشاره دارد. پیام ۱۲، اشاره به نظریه‌ی نمایندگی دارد. برای توضیح این مطلب، باید گفت که یکی از راه‌های درک بهتر موضوع اقتصاد اطلاعات، این است که الگو را

از این آیه چنین استفاده می‌شود که

افراد جامعه‌ی اسلامی باید یک‌دیگر را در

حفظ حقوق حمایت کنند

زیرا هر معامله‌ای نیاز به کاتب و چند شاهد دارد

در زمانی که به گفته‌ی مورخان در

تمام جزیره‌ی عربستان ۱۷ با سواد بیشتر نبود

این همه سخن از نوشتن

نشانه‌ی توجه اسلام به علم و حفظ حقوق در

میان عموم مردم است

به طور خلاصه، می‌توان هر یک از موارد بالا را به شرح زیر توضیح داد:

مفاهیم (مفروضات) بنیادی حسابداری، مفروضاتی عام و اصولی هستند که مبنای تهیه‌ی صورت‌های مالی و اساس وضع اصول حسابداری هستند. این مفروضات، عموماً به طور مشخص بیان نمی‌شوند، زیرا فرض بر پذیرش و استفاده از آنها است و به همین دلیل، نیازی به اثبات ندارند (مشکی و مقدم، ۱۳۸۶).

صورت‌های مالی بخش اصلی فرآیند گزارشگری مالی را تشکیل می‌دهند و هدف صورت‌های مالی عبارت است از ارائه‌ی اطلاعات تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره‌ی وضعیت مالی، و عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری که برای طیفی گسترده‌ای از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع شود (استانداردهای حسابداری ایران، ۱۳۸۶).

ویژگی‌های کیفی به خصوصیات اطلاعاتی می‌شود که موجب می‌شود اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی، برای استفاده‌کنندگان در راستای ارزیابی وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری مفید واقع شود (سازمان حسابرسی، ۱۳۸۶).

عناصر صورت‌های مالی، مطابق با مفاهیم نظری گزارشگری مالی در ایران شامل دارایی، بدهی، حقوق صاحبان سرمایه، درآمد، هزینه، آورده‌ی صاحبان سرمایه، و ستانده‌ی صاحبان سرمایه است (سازمان حسابرسی، ۱۳۸۶).

حسابداری

www.hesabyar.com

تحت ویندوز

قابل نصب روی همه ویندوزها
Win 95 - 98 - ME - 2000 - XP

کامپیوترهای گوناگون: سیستم‌های حسابداری
در سه سطح کل: محلی، شخصی یا سیستم‌های سازمانی
که خرید، فروش، انبار، بانک و تجهیزات
که فناوری فروش یا به‌طور عمده مشتری، حقوق، پیمان
که گروه منطقه و حسابداری شعب
که کارت حسابداری انبارها، تعداد و حسابداری سود فروش کلی
که مدیریت بانک، پرسنل، بانک، انبار، کارت، تسهیلات
که ابزارها برای حساب‌های مختلف
که گزارشات، نمودار و اشکال، نمودار، نمودار
که قابلیت چاپ در همه سیستمهای برنامه یا در قالب و روی کامپیوتر
که گزارش ماهی، فصلی، سالانه، گزارش روزانه، گزارش هفتگی، گزارش
که گزارش و صورت‌حساب سود و زیان و باقی‌مانده سود و زیان
که صورتحساب مشتری یا مشتریهای
که هر از جمله: اشکال، نمودار، نمودار
که قسمت تمام شده، عملیات، نمودار، نمودار
که قسمت گزارشات فروش، رفته به حساب
که گزارشات مالی، مالی، نمودار و نمودارهای
که گزارشات مالی، نمودار و نمودارهای
که گزارشات مالی، نمودار و نمودارهای
که گزارشات مالی، نمودار و نمودارهای

حسابداری حرفه‌ای

حسابداری تخصصی

حسابداری تولیدی

حسابداری بین‌المللی

شرکت رایانگان فردا
فروش و پشتیبانی:
۸۸۴۵۴۵۶۵
خط ویژه

تلف: رهینما VCD آموزش
نصب برنامه، فایل سخت‌افزار

یکسال کارتنی با آموزش رایگان

گسترش دهیم و به جای یک نفر، دو نفر در آن بگنجانیم. یکی از این افراد، "نماینده" دیگری است که او را "وکیل" می‌نامند (از همین دیدگاه، نظریه‌ی نمایندگی مطرح می‌شود، زیرا مسئله‌ی وکیل و موکل مطرح است). نماینده طبق قرارداد وظیفه‌هایی را بر عهده می‌گیرد که به جای موکل خود انجام دهد و موکل طبق قرارداد به وکیل یا نماینده‌ی خود پول می‌پردازد. برای مقایسه می‌توان به مالک واحد تجاری و مدیر آن واحد اشاره کرد. (هندریکسن و ون بردا، ۱۹۹۲). پیام ۱۳، به لزوم استانداردگذاری در معاملات حسابداری برای دفاع از حقوق استفاده‌کنندگان اطلاعات اشاره دارد. چراکه استانداردهای حسابداری بر بسیاری از استفاده‌کنندگان از اطلاعات صورت‌های مالی اثر می‌گذارد. به‌گونه‌ای پیام آیه این است که در استانداردگذاری، به حقوق استفاده‌کنندگان توجه شود. پیام ۲۰، اشاره به اصل افشا دارد. پیام ۲۱، اشاره به ثبت روز به روز حساب‌ها دارد. سیستم دائمی موجودی‌ها، کامل، مفید و به‌موقع بودن اطلاعات، از این آیه قابل برداشت است. پیام ۲۲، عنوان می‌کند که در معاملات نقدی لزومی به نوشتن نیست، اما از طرفی در پیام ۲۳ اشاره می‌شود که حتماً شاهد بگیرید. از این رو، در این دو پیام به "اهمیت" که یک کیفیت آستانه‌ای تلقی می‌شود، اشاره شده است. پیام ۲۶، اشاره به بی‌طرفی دارد. پیام ۲۷، اشاره به بیان صادقانه‌ی اطلاعات دارد.

نتیجه‌گیری نهایی و کار آینده

سراسر قرآن مجید دارای پیام‌های الهی برای بشر است و آگاهی و آشنایی با تمام پیام‌ها لازم است، به ویژه پیامی که از جانب خدا و مربوط به سعادت دنیوی و اخروی انسان‌ها باشد. بنابراین، تدبر در تمام آیات و مطالب آن لازم است و همان‌گونه که در پیام ۳۰ آیه‌ی ۲۸۲ سوره‌ی بقره اشاره شد، خداوند تمام نیازهای مادی و معنوی شما را می‌داند و بر اساس آن، احکام و قوانین را برای شما بیان می‌کند. قانون‌گذار باید آگاهی عمیق و گسترده‌ای داشته باشد تا بتواند از این اطلاعات استفاده و بهره‌ی کافی را ببرد. قرآن نور است و اگر نقصی هم باشد، از ناآگاهی ما است. در این مقاله، تنها اشاره به یک آیه از قرآن کریم شد و درک کردیم تا چه حد قرآن به نیازهای ما انسان‌ها اهمیت داده است. امید است این نوشته، راهگشایی برای یافتن موضوعات دیگر حسابداری در این کتاب بزرگ باشد.

* عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه